

מאת: אפרים סידון
איורים: דני קרמן
הוצאה: עם עובד
קבוצת גיל: כיתה ב'

העשרה

להוציא את העז:

להוציא את העז: כדאי להסביר לתלמידים את פשר הביטוי ולהעלות יחד דוגמאות ל"הוצאת עיזים" ולהעלות יחד דוגמאות מחיינו. אפשר לחשוב יחד על "עיזים" שמפריעים בשגרת הכיתה שלכם ולהציע פתרונות כדי "להוציא" או "לשחרר" אותן. אילו עוד ביטויים העוסקים בבעלי חיים אתם מכירים? זוהי הזדמנות להעשיר את שפת הילדים בביטויים ציוריים נוספים מהשפה העברית

כללי

איזה רעש

איזה רעש: הבית של שמעון אינו רק צפוף, הוא גם רועש. לעיתים קרובות גם הכיתה הופכת צפופה ורועשת. כדאי לחשוב על הילדים השונים בכיתה. האם יש בכיתה ילדים או מורים הרגישים במיוחד לרעש או צפיפות? העיסוק בסיפור יכול לסייע לאותם ילדים הרגישים יותר, ולהעלות את המודעות שלהם לסביבה ושל הסביבה אליהם בחיפוש משותף אחר דרכים שעשויות להקל על הרגישויות שלהם.

ממחיזים את הספר

ממחיזים את הספר: הסיפור "צפוף בבית" מכיל דמויות רבות, מזמין מאוד להמחזה. בקשו מהילדים להביא לכיתה תלבושות ואביזרים מתוך הסיפור והציגו אותו יחד. אפשר לצלם ולשלוח תמונות להורים.

כאן בונים

כאן בונים: בקשו מקבוצות ילדים להכין דגם של הבית בסיפור, מחומרים שונים

עצה שלנו

עצה שלנו: שמעון ואישתו פונים לרבי לקבל עצה. למי אנחנו פונים להתייעץ? למי אנו פונים עם תלונות? מי עוזר לנו לפתור בעיות? האם אנחנו אוהבים יותר לייעץ או להתייעץ? האם אנחנו מקבלים כל עצה שנותנים לנו? האם פעם גם אנחנו קיבלנו עצה מוזרה, או בלתי צפויה, שהוכיחה את עצמה? אפשר ליצור רשימה כיתתית של אנשים ה"מומחים" לנושא מסוים. למי כדאי לפנות כשעולה שאלה בנושא כזה או אחר, ולהסתייע בה כשצריך. הרשימה תלך ותגדל עם הזמן, ותעודד שיתוף והתייעצות.

סיפור מדור לדור

סיפור מדור לדור: בחיבור לנושא השנתי: "שומרים על האחדות, שומרים על הייחודיות". "צפוף בבית" הוא סיפור עממי שעבר מפה לאוזן, בתוך המשפחה. גם בקהילה שלכם, הכיתה, וודאי מתחבאים סיפורים מיוחדים כאלה. בקשו מהילדים לשאול את הוריהם: אילו סיפורים, משלים או אמרות מיוחדות אתם זוכרים מילדותכם? כדאי להזמין את ההורים לפעילות משותפת, בה ישתפו את התלמידים בסיפורים או משלים ששמעו בילדותם מהוריהם. כדאי לאסוף ולכתוב את הסיפורים או האמרות מהילדים בספר מיוחד בו לצד כל סיפור, יופיע ציור

או תמונה. תבנית להורדה של ספר קהילתי לעיצוב, ועוד רעיונות להשראה, תכלו למצוא במיזם לרגל עשור לספריית פיג'מה: ["הסיפור שלי הסיפור של כולנו"](#).

האיורים בספר ממחישים את העומס ואת ההמולה בבית האיורים בספר ממחישים את העומס ואת ההמולה בבית. תוכלו לדפדף יחד ולחפש בכל עמוד מה אינו נמצא במקום ומה מצחיק אתכם. אפשר להשוות את התמונות של הבית בתחילת הסיפור ואחרי שהוציאו ממנו את העז. מה דומה ומה שונה בין שתי התמונות?

הבית של שמעון אינו רק צפוף, הוא גם רועש. אפשר להדגים זאת עם ילדיכם. הדליקו רדיו או טלוויזיה, ולאט-לאט הוסיפו קולות מהסיפור: תוכלו לבקש מאחד להשמיע קולות של פרה, מהאחר קולות של תרנגולות, של עז עד שבכלל לא יהיה אפשר לשמוע את מכשיר הרדיו או הטלוויזיה. הפסיקו את הקולות של החיות בבת אחת ותרגישו איך פתאום שקט בחדר.

להוציא את העז מקורו של הביטוי "להוציא את העז" בסיפור שלפנינו, ופירושו יצירת הרגשת רווחה באמצעות היפטרות מדבר שאינו נחוץ. האם הבית שלכם צפוף? האם בילקוט או בקלמר של ילדיכם יש "עזים" שאינן נחוצות? נסו למצוא מה גורם לצפיפות? אולי המגירות מלאות בצעצועים ישנים, בגדים או נעליים שכבר אינם מתאימים? אפשר לסדר יחד את הבית ולתרום חפצים ישנים. איך מרגישים אחרי שמוציאים מהבית את ה"עזים"?

שמעון ואשתו פונים לרבי כדי לקבל עצה
שמעון ואשתו פונים לרבי כדי לקבל עצה. אפשר לשוחח, למי אנחנו פונים כשאנו זקוקים לעצה? מי עוזר לנו
לפתור בעיות? תוכלו לשתף, האם פעם גם אתם קיבלתם עצה לא צפויה שהוכיחה את עצמה?

אפשר לשוחח עם ילדיכם על שינוי בנקודת המבט
אפשר לשוחח עם ילדיכם על שינוי בנקודת המבט. לעיתים איננו יכולים לשנות את המציאות, אך אנחנו יכולים
לשנות את הדרך שאנו תופסים אותה. תוכלו לחשוב יחד על פעמים ששינוי בגישה הביא לתפיסה אחרת של
המציאות, הרי "איזהו עשיר? השמח בחלקו".

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה